

דפי עמדה לבוגרי "בני דוד" בענייני הדור והשעה

דף עמדה מספר 5

מחשבות על פוליטיקה

אנו נמצאים בשבועות אלו בעיצומה של התרחשות פוליטית שללא ספק תשפיע משמעותית על השנים הקרובות במדינת ישראל. זו הזדמנות לשתף אתכם במחשבות שיש לי בנושאים אלו.

א. האם רבנים צריכים להתעסק בפוליטיקה

מכיר אני את הטוענים – "הרבנים אינם צריכים להתעסק בפוליטיקה". שלוש תשובות בדבר:

1. **רבנו הרב צבי יהודה קוק זצ"ל** היה אומר: **"זה יפה מאוד מצדם של הרבנים שהם עוסקים**

בפוליטיקה", וכידוע הוא עצמו הביע את עמדותיו בנושאים פוליטיים – לפי הצורך. כך שאיני צריך שום התנצלות, כיוון שהולך אני אחרי העמדה שהתווה מורי ורבי, ותו לא מידי!

2. **רבנו היה מזכיר גם ביטוי מיוחד: "הפוליטיקה האלקית"** – וכי יעלה על דעתנו שהשאלה מי

יהיו המנהיגים שינהיגו את מדינת ישראל היא שאלה שאינה נוגעת להנהגה האלקית אותנו? והרי אמרו חז"ל "אפילו ריש גרגיתא – מן שמיא מנו לה" [תרגום: אפילו הממונה על חפירת המים, מן השמים

ממנים אותו. ברכות נח א] – קל וחומר שרים וחברי כנסת!

אין אנו נביאים, ובוודאי לא יורדים לסוף דעת עליון. אבל זה פשוט שהתפקיד של רבנים

בעם ישראל זה להבין מה רבש"ע רוצה מאיתנו, מהם הערכים היסודיים שנבחרו הציבור

צריכים לפעול למענם, ואפילו – לפי הבנתם ממקור התורה, להכריע בתיעדוף ערכים אלו

לעומת אלו – מה יותר חשוב וקובע לעתידה של האומה, לעתידה של המדינה, להשפעה על

החינוך והתרבות וכיוצא באלו.

האחריות הציבורית של תלמידי חכמים אינה רק כלפי הקהילה או התלמידים שבהם הם

עוסקים תדיר. יש לרבנים אחריות על התורה, על רוח האומה, וממילא על מה שקורה

במדינת ישראל וכיו"ב. זכות וגם חובה גמורה היא לפעול ולהשפיע – לפי הבנתם –

לקדם את מה שבונה את סדר גאולתם של ישראל...

3. **לרב אין פחות זכות מאשר לאזרח הפשוט.** כמו שלכל אזרח יש זכות להביע עמדה פוליטית,

וגם לממש אותה בקלפי, איני רואה שום סברה לשלול זאת מרבנים. הטענה שרבנים "משפיעים

על דעת הקהל ובכך משפיעים על תוצאות הבחירות" היא מגוחכת משתי סיבות: ראשית, כידוע

מי שמקשיב לדעת רבנים בנושא הפוליטי הוא מי שמאמין ומבין שטענותיהם נכונות, ומי שאינו

חושב כך לא ישמע לדבריהם. יש בחירה חופשית לכל אחד, אז מה הבעיה?

שנית, לכל יחצ"ן בתקשורת שמרשה לעצמו כל מיני דברים שעדיף כעת לא להזכירם – מותר

להשפיע על דעת הקהל, ולרבנים שמשתדלים לברר ולהבין את דעת תורתנו הקדושה, להם

אסור להביע את עמדתם? אתמהא!

מה בכל זאת אני מסכים: **רבנים, כמו כל אדם אחר, בכל נושא רשאים להביע עמדה רק**

בדבר שהם מבינים בו ומכירים אותו על בורי!

כל מי שמקשיב לרדיו, רואה היום תופעה משונה: כל אחד מביע את דעתו בכל נושא שהוא –

גם אם באמת לא חקר אותו ואינו מבין אותו לעומק. לכל מתראיין יש מה לומר בנושא ביטחון,

בנושא קורונה וכיו"ב, אע"פ שאינו מכיר כלל את העובדות והשיקולים שהיו לפני הקבינט

הביטחוני או קבינט הקורונה בזמן הכרעתם. ברור שזה מצב שלילי! נוהג אני להזכיר את צ'רצ'יל שכאשר התמנה בתחילת המלחמה לשר הצי הימי – **הדבר הראשון שעשה הוא שקרא לחברו שהיה נאמן עליו והיה פרופסור לסטטיסטיקה, והעמידו בראש מחלקה מיוחדת שתפקידה לאסוף נתונים יום יום ביחס למיקום כל הספינות (ידיד וגם אויב) וכשירותם, ולתת דיווח מדויק לשר, "כי בלי נתוני אמת אין אני יכול לקבל החלטות נכונות!"**. כמו בפסקי הלכה – שלא יעלה על הדעת שרבי יפסוק מבלי לרדת ולברר את עומק הסוגיא, כך גם בנושאים רוחניים, חברתיים וממילא גם פוליטיים. יש לעשות אבחנה בין שאלות שדורשות להיכנס לפרטי פרטים של העניין לבין שאלות הנוגעות להשקפת העולם הכוללת ביחס לתפקידנו לעת הזאת (וגם אלו סוגיות שרבי אמור ללמדן היטיב ממקורה של תורה טרם יחוזה דעתו בהם, ובפרט במורכבות שיש כיום כאשר "דור עקבתא דמשיחא טב מלגא וביש מלבר..", ואין זה המקום להאריך). לכן פשוט שיש סוגיות פוליטיות שנוגעות להכרעות, שיוכל לקבלם רק מי שיורד לעומקם ומצוי בכל הפרטים, וגם מתוך שמתעסק בזה הרבה (כלומר, פוליטיקאי) יש לו טביעות עין וסייעתא דשמיא לקבל הכרעות נכונות. לזה אני ודאי מסכים, וזה אינו עומד בסתירה למה שכתבתי קודם. בכאב לב אציין שכאשר הרבנים החרדים נתנו לשמעון פרס גיבוי להסכמי אוסלו, על בסיס תפיסתם שפיקוח נפש קודם ליישוב ארץ ישראל, הם הולכו שולל ולא הכירו את הטענה שאדרבא – זה יביא לשפיכות דמים גדולה יותר, כמו שאכן קרה. ואז כמובן הצטערו על פסיקתם, כך עכ"פ טען במפורש אלי ישי שהיה מצוי שם. עוד אוסיף – יש רבנים שנזהרים מלהביע עמדה מפני שבקהילה שלהם יש עמדות שונות או מנוגדות, והרב נזהר מלחזק קבוצה מסוימת, **כדי שיוכל להישאר הרב של כולם**. מעולם לא זכיתי להנהיג קהילה (עסקתי תמיד בחינוך) וכמובן שאיני יכול לחלוק על מה שטוענים בעלי ניסיון בתחום זה, אך ברמה התיאורטית מעולם לא הבנתי למה רב לא יכול להביע עמדה רוחנית כאשר לכולם ברור שהוא אוהב את כולם, מסור לכולם, מאמין בחופש הבחירה שיש לכולם, ובכל זאת כמו כל אדם במדינת ישראל, יש לו עמדה, ואינו חייב להסתירה!

ב. גם בפוליטיקה האמת היא יסוד החיים

ועתה אכנס יותר פנימה –

הבעיה היותר קשה של הפוליטיקה הישראלית היא אותה הנחת יסוד נפוצה הטוענת שאדם ישר לא יכול להצליח בפוליטיקה! זהו אסון נוראי, כי משמעותו היא שרק אנשים לא ישרים הם אלו שינהיגו את מדינת ישראל, ואנשים בעלי מידות טובות – ענוה, ישרות, אהבת הזולת – לא יעזו להיכנס לכנסת, שהרי כישלונם מובטח מראש..

ועוד יש הטוענים, כי בעבר ניסו כמה רבנים להיכנס לכנסת ונכשלו בגלל היותם אנשים ישרים. מעבר לעובדה שטענה זו נסתרה על ידי הרב בני אלון ז"ל שהיה ישר כמו סרגל, והצליח מבחינה פוליטית, ברור שיש אנשים שמתאימים לפוליטיקה ויש שאינם מתאימים. כמו בכל נושא שבעולם, יש המתאים לעסוק בחינוך ויש שאינם מתאים, ויש המתאים לשמש ברבנות קהילה ויש תלמידי חכמים נפלאים ברמה האישית, ואעפ"כ אינם מתאימים להנהגה ציבורית של קהילה וכיו"ב. אבל נגד **הנחת היסוד המרושעת הנותנת לגיטימציה לפוליטיקאי לשקר, להונות ולהוליך שולל את מתחריו, כי המטרה (החשובה כמובן) מקדשת את האמצעים – נגדה צריך להילחם בכל עוז! כל שכן וקל וחומר כשהיא נאמרת גם על ידי חובשי כיפה...**

ראשית אזכיר כי כל מי שריח תורה בו יודע שהאמת היא יסוד החיים. וד' אלקים אמת, ומשה אמת ותורתו אמת, ובספרי מוסר רבים מופיעה ההדרכה הידועה – **אם תקפיד תמיד תמיד רק לומר אמת – זה יגן עליך מכל המחלות המוסריות..** ורבות מהאימהות בעם ישראל נהגו להתפלל לפני הדלקת נרות שבת ויו"ט על צאצאיהם שיזכו להיות "**אנשי אמת**" (תפילת השל"ה). ובאורות התשובה פרק טו פסקה א כותב הרב זצ"ל שההכרה שהעולם כולו, וכל הופעותיו הם גילוי או האמת המוחלטת האלקית, "**משרישה בלב אהבת אמת בהירה**" וגורמת לכך שכל ביטוי שמנוגד לאמת – בין בדיבור, בין בתנועה או מעשה, הרי הוא "**נטול מן העולם.. ומסולק מן החיים**", כלומר, לאורך זמן בוודאי אין לו קיום!

האשליה שהשקר, הולכת השולל ומניפולציות אחרות הן מקדמות את הפוליטיקאי היא טעות איומה מסיבות רבות. והראשונה שבהן היא ההבנה שאנחנו שלוחי השי"ת לעשות רצונו, ושליח שאינו פועל כראוי, עליו אומר השי"ת "לתקוני שדרתיך ולא לעוותי". גם אם לטווח קצר נדמה לו שהשיג את מטרתו, בהמשך הדרך יגלה שבלי הסייעתא דשמיא אי אפשר להצליח בהנהגת עם ישראל! ויש עוד סיבות ידועות שאין צורך לפרטן..

יש בעיות נוספות המונעות "אנשים טובים ואיכותיים" מלהיכנס לפוליטיקה.

הראשונה שבהן – חוסר נכונותם לעסוק ביחצנו"ת אישית. אכן אני סבור ששיטת הפריימריז הנהוגה כיום היא מקום לתקלות רבות (כולל המרמה של "סגירת דילים") והראוי הוא שלכל מפלגה תהיה מועצה של אנשים מכובדים, רבנים וגם אנשי מעשה, אנשים שיראתם קודם לחכמתם והם מייצגים עמדות שונות בתוך אותה מפלגה – והם יבחרו ויחליטו על מועמדים ראויים לרשימה בכנסת. באופן כזה המועמד אינו צריך "להיאבק על מקומו", להיפך, המועצה תצטרך להתאמץ לשכנעו להסכים להכניס צווארו בעול השליחות הקשה.

בעיה נוספת היא כמובן הנוהג הפסול והמכוער של פוליטיקאים ואנשי תקשורת לא מעטים, להשמיץ ולעשות שיימינג לפוליטיקאי בעל עמדות שונות ממה שהם חושבים, ואינם נרתעים גם לפגוע במשפחתו – באשתו ובילדיו וכיו"ב. ועוד לא דיברתי על "תפירת תיקים" כדי לחסל אותו..

אכן זוהי בעיה קשה מאוד, אבל:

- א. **זהו הקרב הגדול** שמטרתו להצעיד קדימה את המדינה, ולנקות ולטהר את האוויר הציבורי. זהו קרב קשה, ויש בו נפגעים כמו בכל מלחמה. ועדיין צריך לדעת – ככל שנדחה את המלחמה הזאת – היא תהיה קשה עוד יותר.
- ב. **הניסיון מראה ש"כמים פנים לפנים" –** מי שבעצמו נוצר לשונו ומדבר אך ורק בכבוד, בדרך ארץ ובידידות גם עם ועל מתנגדיו הפוליטיים – הוא חשוף פחות לאש. אין חסיון, וגם אדם כזה יכול למצוא את עצמו תחת מתקפה מכוערת, אך ניסיון העבר מלמד שיש משמעות להתנהגות של האיש עצמו.
- ג. **ונכון, צריך גיבורים, וצריך לדעת שארץ ישראל נקנית בייסורים.** יש סוגים שונים של ייסורים, אך מי שמכיר את ההיסטוריה של הציונות מאז עליית תלמידי הגר"א ועד ימינו אלה ממש יודע ששום דבר לא השגנו בלי גיבורים שהיו מוכנים לשאת ייסורים כדי לקדם את סדר הגאולה...
- ד. **העבודה הנפשית הפנימית – להאמין רק באמת, ולא להתרגש יותר מדי ממה שאומרים עליך אחרים, היא מעלה גדולה,** היא יסוד הענה והגבורה, ואם אדם מבין שכל הייסורים הללו באים עליו כדי שהוא ינצל אותם בשביל להתקדם ולעלות עוד מדרגה במובן המוסרי – זה יתן

לו כח, וכמובן גם סייעתא דשמיא לעמוד באתגר. וכמובן יחד עם חשבון נפש עמוק שאכן אינו טועה והוא דבק באמת, כפי דעת תורתנו הקדושה!

ג. אז מה לעשות?

אז איך משנים את המציאות?

ראשית, **למען האמת**, אני משוכנע, **שגם כיום יש בכנסת אנשים ישרים ובעלי מידות טובות**, וכך הם גם פועלים. את מיעוטם אני מכיר באופן אישי.

אבל העיקר – צריך גיבורים שמוכנים להיכנס לזירה זו, תוך ידיעה שאין זה פשוט לפעול שם. מכירים אנו גיבורים בשדה הקרב, בהתמודדות עם תלאות ההתיישבות החלוצית וכיו"ב – עוקים אנו לגיבורים ישרי לב ובעלי כשרון מתאים שיהיו מוכנים להיכנס לזירה הפוליטית, ולאט לאט לקבוע שם צורת התנהלות שונה. וכמו תמיד, אחרי שיהיו הצלחות – יבואו נוספים..

בוגרי עלי – דברי מכוני כמובן גם אליכם. כמובן לא בשלב מוקדם מדי, **אדם צריך לצבור ניסיון והבנה ציבורית בעשיה משמעותית** במשך שנים מחוץ לזירה הפוליטית, אך מי שמרגיש עצמו בשל – ילך קדימה.

והערה קטנה, **גם אם אדם ניסה ולא הצליח ופרש – שום דבר טרגי לא קרה.** הכישלון רק יחזק את העונה שלו, והקב"ה ייתן לו שכר עבור רצונו הטוב והניסיון שעשה. הרבה דברים בסדר גאולתנו החלו בניסיונות, חלקם עלו יפה, וחלקם לא, והקב"ה אינו מקפח שכר כל בריה, וכ"ש שכר מי שמתאמץ להושיע את ישראל...

ד. תפקיד הציונות הדתית בפוליטיקה

לציונות הדתית יש תפקיד היסטורי בסדרי הגאולה, שליחות מאת ד' שאין לה תחליף!

מדינת ישראל היא תופעה פלאית, פלא פלאים שיד ד' מובילה, כי עת לחננה כי בא מועד, היא ראשית צמיחת גאולתנו. חזון הנביאים הולך ומתגשם לנגד עיננו, בשוב ד' שיבת ציון היינו כחולמים.

והנה מסיבות שלא זה המקום לפרטם – **רוב בניה ובנותיה של האומה אינם מבינים את משמעות הפלא שמתרחש על ידם ומכוחם.** לא אלו המכונים "חילונים" ולא אלו המכונים "חרדים" מבינים שיד ד' והארת התורה השבה לארץ הקודש הם הם הנותנים לנו כח לעשות חיל, הם הם המניעים בסתר את כל תהליכי התחיה – גם אצל אלו המבינים זאת, וגם אצל אלו המתכחשים לזה!

יש חלק אחד בעם נפלא זה שיודע את הסוד הגדול – **השכינה חוזרת לציון, מדינת ישראל היא היא הצמח הרך שממנו יצמח משיח צדקנו, משיח בן דוד – למרות שאין הדברים גלויים, למרות שחלק גדול ממערכות ההנהגה הציבורית הם כיום רחוקים מאוד מהארתה של התורה, ואפילו בזים לה ונאבקים נגד ערכיה, וקל מאוד להתבלבל ולשפוט רק על פי הצד הגלוי.** למרות כל זאת – **הציבור הדתי לאומי על גווניו השונים יודע ומאמין שהתורה והמדינה הם אחד, ויד ד' היא הפועלת במסתרים לקדם חזון גדול זה!**

אע"פ שזהו ציבור קטן בכמותו (ולענ"ד גדול באיכותו) – הוא הוא אחראי לסמן את הדרך הנכונה **לכל עם ישראלי!**

רגע, אל תקפצו עלי – מה אתה מתנשא ומתגאה?

אסביר, גם בציבור זה יש חסרונות, חסרונות לא מעטים שמיד אתייחס אליהם. אבל הדרך, דרך התורה והמדינה, היא הדרך הנכונה! האמת אינה פחדנית, ואינה ביישנית, והיא צריכה להיאמר בקול ברור וחזק – אנחנו מאמינים באמונה שלמה, בוודאות גמורה ובביטחון מלא שמדינת ישראל היא גילוי יד ד' הפועלת במסתרים להשיב את עמו אל נחלתו, לקיים את הבטחתו לאבות, לקיים את הבטחות נביאיו "כי נחם ד' ציון, נחם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן ד'.."! – **ויבוא היום שכל עם ישראל ידע זאת!**

ואמירה זו, ואמונה זו, ובעיקר מופת חיים ממשיים מלאי עוז, גבורה ותחושת שליחות – הם תרומתנו העיקרית לעם ישראל בעת הזאת, וזה יותר חשוב, יותר מכריע, ויותר משפיע מכל החסרונות, הפילוגים, והחולשות שיש בתוכנו.

לכן אני מתבונן בעצב רב, בתחושה של בושה, ובכאב גדול על תהליך ההתפוררות האידאולוגית של ציבור יקר זה, סביב מחלוקות ערכיות וסביב שאיפות פוליטיות – שעם כל חשיבותם הם אינם מצדיקים את עזיבת השליחות העיקרית שלנו כיום – סימון הדרך לעם ולמדינה!

אני אישית סבור שזה התחיל כאשר החולט לשנות את השם: "המפלגה הדתית-לאומית" (מפד"ל) לשם "הבית היהודי". המפדל הייתה מפלגה שהצליחה במשך כ-60 שנים לאחד תחתיה את רוב הציבור הדתי לאומי. גם אם היו בה חסרונות (כמו לכל מפלגה) ההישג החשוב שלה היה אמירה ברורה בדבר הקשר בין התורה והמדינה, והצלחה רבה להשפיע ולקבוע עקרונות חשובים ונורמות חשובות בפרהסיא של מדינת ישראל, ומקומה של הרבנות והתורה בקביעת אפיה של מדינת ישראל! מישהו הרגיש לא נוח עם המילה "דתי". המילה יהודי היא כללית יותר, וכוללת גם כאלו שאינם מקיימים מצוות אך יש להם כבוד למסורת. כמובן אלו אנשים טובים ונשמח אם היו רוצים לחזק את המפד"ל – אך האם מאחורי רצון להגדיל את היקף המצביעים לא מסתתרת הנכונות להצניע את ה"דת", את תורת משה, ככוח המרכזי המכוון ומניע את כל התהליכים הגלויים והנסתרים, ובמקום זה להסתפק ב"כבוד למסורת"? האם כך נוכל לומר את האמירה שלנו, את אמונת חיינו בקול ברור וחזק?

הפילוג הממשי החל מיד לאחר מכן, כאשר האיחוד הלאומי והבית היהודי נפרדו זה מזה! והוא נחתם אחרי שהאיחוד הלאומי שינה את שמו ל"מפלגת הציונות הדתית", אך במקום לאחד את כל חלקי הציבור, הצליח ב"תחכום פוליטי" לפזר את הבית היהודי, ולפזר את מצבעיו לכל רוח.

ה. סיבת ההתפוררות הפוליטית של הציבור הדתי-לאומי

בדרך, עשינו טעויות רבות שהביאו למצב הנוכחי. אני סבור שיש טעם לפרטם, אבל כמו תמיד, צריך לחפש את שורשם, את סיבתם. ולענ"ד משנתנו הדתית-לאומית אינה נלמדת לעומק, ואינה מובנת כראוי לרבים בתוכנו. יש לא מעט צעירים, וגם מבוגרים, המבינים את המושג "לאומי" במובן האנושי הפשוט – הוא מזוהה אצלם במידה רבה עם המילה "ימני", אלא שבאופן אישי הם דתיים, הדת מקרינה על אורח חייהם הפרטי, וברור שהיא גם מחזקת את הקשר שלהם לארץ ישראל ולעם ישראל. אך באמת אין הבדל מהותי – במובן הציבורי, הלאומי, בהתייחסות לסוגיות פוליטיות בינם ובין אנשים שאינם דתיים אך יש להם יחס עמוק למסורת, לעם ישראל, לארץ ישראל! וממילא יש חשיבה משותפת, ואתגרים פוליטיים משותפים שאנו פועלים בהם ביחד – בצורה רציונלית, במשחק פוליטי, שכל כולו נמדד רק בערכים אנושיים...

אבל כל זה הוא טעות ושטחיות. האמונה שאנחנו עם ד', וכל התהליך של קיבוץ גלויות והקמת מדינת ישראל, הוא תהליך שמטרתו האחת והיחידה – לחזור ולייסד כאן "ממלכת כהנים וגוי קדוש", כשתורת ד' עומדת במרכז החיים הציבוריים שלנו כעם, זוהי האמונה שמניעה אותנו ונותנת לנו כח לעשות חיל. ודבר ד' והנהגתו הם הם המובילים במסתרים תהליך זה, ועל כן כל הצלחתנו תלויה בכך שנכוון את מעשינו עפ"י רצונו ית' המתגלה בתורה ע"י גדולי וחכמי הדור.

כל זה כמובן צריך לימוד מעמיק והרחבה רבה, ואין זה המקום לכך. אך אוסיף מיד – זה אינו עומד בשום סתירה ליכולת שלנו לשתף פעולה עם אנשים טובים שאינם מאמינים במה שאמרתי, ומכל מקום הם רוצים שתהיה לנו מדינה בעלת זהות יהודית, ויש להם כבוד למסורת ואהבה גדולה לארץ ישראל, וידיעה ברורה שכל הארץ הזאת שייכת רק לעם ישראל.

שיתוף פעולה הוא מבורך. השאלה היא מה קורה בסוגיות שבהן יש ביננו פערים. כאן התברר שהשיקולים הם אחרים וממלא ההתנהלות וההחלטות הפוליטיות אחרות! וע"כ הדרך הנכונה היא שיתוף פעולה עם מפלגות אחרות בעלות מצע דומה – אך תוך שמירה על עצמאות מוחלטת בתחום שהוא עיקר שליחותנו ועיקר תפקידנו בפוליטיקה הישראלית.

וזו הסיבה שאני סבור כיום שהמפלגה הדתית לאומית צריכה להיות מיוצגת בכנסת רק באנשים שהאמונה בד', בתורתו, בעמו, ותהליך גאולתו הוא ברור וחד משמעי, בכיוון שהסברתי לעיל! רק הם יוכלו להיאבק כראוי על השליחות המיוחדת שלנו, ולסמן בזה את הדרך לעם ישראל, שבוודאי יצטרף עמנו לדרך זו. (זה המקום להודות בכך, שבעבר השלתי את עצמי בנושא זה, וחשבת ששיתוף פעולה בתוך המפלגה גם הוא יכול להביא לתוצאות הרצויות – והתברר באופן חד משמעי שלא כך הם פני הדברים..).

ה. הצורך להתאחד

כיום הציבור הדתי לאומי מפוזר פוליטית בין 8 מפלגות שונות, כשהאמירה שמתחילה להדהד היא שבעצם אין צורך במפלגה "דתית" שהרי אנחנו רוצים לעסוק בכל העניינים הכלליים של המדינה – ביטחון, התיישבות, משפט, ביסוס כלכלי, רווחה וכיו"ב.

ואני סבור – הכל חשוב, ובוודאי שהציבור הדתי לאומי צריך לפעול – באופן אישי – בכל התחומים שבונים את חוסנה ושכלולה של מדינת ישראל. אבל באופן ציבורי – אסור לנו לשכוח מהי שליחותנו העיקרית! שליחותנו העיקרית היא לדאוג שהחיים הציבוריים הממלכתיים של מדינת ישראל יהיו מעוצבים ככל האפשר יותר ויותר על פי תורתנו הקדושה.

אנחנו נגד כפיה דתית. בבית, יעשה כל אדם כרצונו. אבל הפרהסיא של המדינה שייכת לכולם, ולכל קבוצה ומפלגה יש זכות ואפילו חובה לפעול לעצב את אפיה של המדינה על פי אותם ערכים שהיא מאמינה בהם, וסבורה שדווקא הם יקדמו ויחזקו את המדינה. כוחנו האלקטורלי אינו גדול, ולכן הרבה דברים במדינה מנוגדים להשקפת עולמנו ולערכי תורתנו. איננו מונעים אף מפלגה מלפעול על פי ערכיה – אך לא תהא כוהנת כפונדקאית? (כלומר האם מפלגה דתית לאומית היא בעלת זכות לפעול לפי ערכיה פחות מכל מפלגה אחרת?) ברור שזכותנו וחובתנו לפעול למען צביונה של היהודי התורני של המדינה! מה שברור וגלוי כיום שבעקבות הפילוגים הרבים הכח הפוליטי של הציבור הדתי לאומי הולך ונחלש, והזהות היהודית של מדינת ישראל עפ"י תורת ישראל – הולכת ונחלשת בתחומים שונים. הכניעה לתהליכים פרוגרסיביים מחד, והכניעה לערביי ישראל מאידך ("מנאום השבטים" של הנשיא לשעבר ועד אזלת היד מול הפוגרומים, אזלת יד שמקורה אינה רק ביכולת מבצעית ירודה כי אם בהבנה

מעוותת ביחס למקומם של "בעלי תעודה כחולה" במדינת ישראל). **כל אלו צריכים להיות עבורנו נורות אזהרה המעידות על כך שנטשנו את שליחותנו העיקרית!**

איני בא עם הצעה פוליטית קונקרטית, אבל מבט קצר על המפה הפוליטית – 4 מפלגות שראות עצמם כחלק מהציונות הדתית ועוד 4 מפלגות שקולטות את בני הציונות הדתית אל תוכן, למרות שיש להן סדרי עדיפויות אחרים במצע הערכי – **כל זה מעורר גיחוך מחד וכאב מאידך. ואולי זה גם מעורר שאלה חשובה:** האמנם אנו עסוקים במידה מספקת בחינוך הדור הצעיר להבנת עומק האחריות והשלחות ההיסטורית של עמדתנו הדתית לאומית לעומת כל אתגרי החיים וההצלחה שהעולם המודרני מניח בפניהם. איך נשכיל ובין שצריך **להתאחד למען המטרה המרכזית החשובה שמוטלת עלינו – ועלינו בלבד**, ואת כל שאר המחלוקות לנהל בתוכנו בסבלנות, בכבוד הדדי, ביכולת לפלס את הדרך לעבודה משותפת?

ו. להפסיק לתת ציונים!

ואוסיף – **הכאב הגדול שלי אינו רק על היחלשות הכח הפוליטי, כי אם על עצם הפילוג של הציבור היקר שלנו**, וביותר על כך שפילוג זה מתחולל תחת כינויים חמורים המחלקים בין ציבור חרדל"י-תורני ובין ציבור ליבלי-לייטי וכיו"ב.

מעולם בעם ישראל לא הייתה חלוקה חברתית על בסיס הבחנה בדקדוק במצוות. תמיד היו בעם ישראל צדיקים, בינוניים וגם פחותים מהם. **הם תמיד היו ביחד!** גם המושגים "עם הארץ" ו"חבר" הם מושגים שנוצרו סביב הלכות תרומות והלכות טומאה וטהרה – האבחנה הייתה ברמה האישית, כדי שמי שנזהר בתחומים אלו לא יכשל ע"י מי שאינו נזהר – אך לא הייתה התפרדות חברתית. וכשזו נוצרה בעקבות המתח בין הפרושים והצדוקים, ואח"כ המתונים והקנאים – אכן היא זו שהחריבה את ביתנו ושלחה אותנו ל2000 שנות גלות...

נכון, יש כיום מחלוקות הלכתיות לא פשוטות בין רבנים שונים. זה דבר לגיטימי, שכמובן גם בו אנחנו מייחלים לאחדות בפסיקת ההלכה, אחדות שוודאי תגיע עם הקמת הסנהדרין, ובינתיים צריך לחפש דרך לחיות בשלום זה עם זה. אך לקיחת נושאים אלו כנושאים פוליטיים המפוררים את הציבור שלנו למפלגות שונות הוא דבר חמור – לא רק פוליטית – כי אם רוחנית חברתית.

כוחו של עם ישראל באחדותו, אלה מקבלים מאלה ואלה מקבלים מאלה. התורה ותלמידי החכמים הגדולים היו בכל הדורות המוח והלב, המרכז הרוחני שממנו ינקו כולם. גם הצדיקים, גם הבינוניים וגם הפחותים, כולם היו מקבלים השפעה רוחנית מן המרכז, וממילא גם נותנים לו כח וממשות. כבוד התורה הכללי – חיזק את האומה כולה! **הבדלה בין דתיים יותר לדתיים פחות, מחלישה את השפעת המרכז הרוחני, ובמקום גדולי תורה נוצר "רב גוגל".** וממילא החולשות וההתרחקות מאור התורה המופיע בכל הדורות על ידי גדולי הדור – הולכים וגדלים...

"מה טובו אהלך יעקב" – לימדנו חז"ל שלא היו פתחי האהלים מכוונים זה כנגד זה, כלומר, אף אחד לא היה מציץ לבית חברו. צניעות אינה מתייחסת רק לעניינים שבינו ובינה. היא מחייבת שמירה על הפרטיות של כל משפחה – בכל התחומים!

הגיע הזמן שנפסיק לתת כינויים וציונים אלו לאלו, ונתאחד כולנו סביב תורת ד' הקוראת לנו ומחייבת אותנו לדאוג לאפיה של מדינת ישראל – הן באורח חיינו האישי, והן בהתקבצותנו הציבורית, ובדרך זו יתן לנו השי"ת כח להוסיף ולעשות חיל!